Акварелька

Море казилося. Піднімалося до чорних хмар, що грозою засунули виднокруг, і, подаючись взад, спускалося в темні, непроглядні безодні, немовби хотіло звідтам сил нових до лютої боротьби добути. Відтак кидалося пажерливою хвилею на берег і вихапувало каміння, яке щойно зі своїх надр викинуло. Кусало, рвало, розшарпувало землю.

Над морем живої душі не видко. Лиш вітер бушує по шатрах рибацьких. Одно висунулось наперед, і хвилі захоплювали його. Звідтам чути було, коли буря втихала, голоси грубі, захриплі та інколи тонесенький, чистий.

— Ще раз!

— Проклятий жереб!

— Знає, кому належиться!

— Го-го-го! Провалився!

Лютий звір, що блискавкою загорів під чорними бровами, прошибнув жаром душу молодої женщини. Два жереби покотились по дні бочки і упали на землю. Один в сей, а другий в той бік. Молодий чоловік, з чорними, як вуголь, очима, опинився на березі ревучого моря.

Густа мряка покривала небо, а над чорними хвилями, що зливались з непроглядним стовпом тьми водно, кричали меви. Душу молодого чоловіка краяло.

В шатрі панував його ворог. Закинув жилаве рам'я на шию женщини і притулював до її уст бляшану чарку. Вона відтручувала руку, а з посуди ллялась на землю золотиста теч.

— Пий!

— Пий сам!

— За твоїм почином!

— Не діждешся!

— Го-го! Було давніше! Нині жереб рішив!

— Але мене ніхто не питав!

— Питають коли бабу?

Дівчина зсунула голову в долину і заслонила очі лівою долонею. Праву держав пристаркуватий моряк в обіймах.

І знову силував її пити. Дівчина боронилася і обливала його лице, що домагалось поцілунків, трунком.

Здорове лице дівчини горіло кров'ю, а повна грудь підносилась і опадала. Се дразнило пристрасть мужчини. Він ще сильніше притис м'яке тіло жіноче до себе і тримав його мов у залізних кліщах. Годі об тім і подумати, аби вирватись і втекти від нелюба.

Кров бухала йому до голови, як морська хвиля. Червоний і непритомний, глядів вибалушеними очима на круглі пухкі груди. Невисловима розкіш збудилась в ньому від дотику тіла жіночого, і в

солодкій млості затрачувалась тяма. Не мав сили, не чув відваги силоміць любов свою заспокоїти.

А дівчина пручалась і кидалась, як лодка на бурливій хвилі.

* * *

Молодий чоловік вдивлявся в море — велике і чудне в своїм гніві.

Коли клубки огненних змій перекочувались по чорних хмарах, піднімав голову і розгинав плечі, неначеб який тяжкий тягар намагався скинути у безодню моря.

Важкі думи, люті привиди обсіли його.

За що судьба його карала? Знав, що щастя в грі не має, а забажав свою і її долю жеребом порішити. А по правді, законом природи, вона належала до нього. Се чув він у своїй крові, серце йому се говорило, душа впевняла... Однак станула умова. Але хто ж міг предвидіти, хто смів би був в здогаді заявити, що судьба піде проти закону природи? Чи душа його молода мала б помилятись? А наколи б і помилялась, чи його молода гаряча кров і палке серце ніяких уже прав не мають? Кривда, кривда, велика кривда...

А море немов підхопило се і ревло: кривда.

Там, у далекій далі, де границю неба і землі заливали хвилі моря і дощу, підносились велети з глибин безодні. Голови, як цебрики, порослі довгим волоссям, а в кождій голові одно малесеньке око. Коли виринуть по пояс з води, кидаються на себе з пажерливістю голодуючих вовків, хвилю стоять неповорушимо, якби сила їх рівна була та один одного не міг перемогти. Відтак наступав чорний вал, і велети падали в безодню.

А море, без впину гуділо, вило, ревло.

І нова думка раптом виринула в голові молодого чоловіка. В міру, як вона росла, прояснювалась і прибирала виразні форми, почував він у груді огонь, що з'являється тоді, коли самолюбство подражнене, коли чуємо, що сей, для якого серце ніякого тепла не має, лізе нам в дорогу і спихає нас набік, у яму. Вирваний і викинений силою дурної умови з круга щастя, кляв у душі хвилю шалу.

Він був ще молодий. Сто літ щасливого життя клала надія в руки. Лиш користати з сього не може. А вона, молода, гарна дівчина у владі старого, що вже мав свій час життя, щастя, любові.

Якась рука ворушила прибитого горем до одного місця. Пішов в напрямі шатра, яке подертими шматами лепотіло і стогнало. Прочувся голос дівчини — м'який а повний жалю і болю. Здавалось йому, що слабі, придушені звуки без зв'язку і нерішуче помочі благають. Боляче вдаряло його се по серці.

Підійшов до шатра і заглянув.

Дівчина лежала на землі, а старий приклякнув її ноги і затулював долонею рот. Стогони і зітхання дівчини, грубі, незрозумілі звуки і сопіт старого вилітали з шатра і мішались з шумом вітру.

Миттю станув молодий чоловік серед шатра. Старий оперся рукою об землю і підвівся зі свого місця. Як два розвішені звірі стояли один проти другого. Молодий з налитими кров'ю очима, з витягнутою вперед головою, з затисненими п'ястуками, дихав лютим гнівом на лице старого. Старий станув за бочкою і слідив за кождим рухом ворога. Хвиля мовчанки.

— Ось спробуй зі мною, гниле стерво...— заревів молодий і пахнув рукою так швидко, що старий не вспів вими-нути удару. Йойкнув, схопився руками за голову і груди старого. Удари падали градом. Старий лежав на землі і лиш ногами вимахував. Але сили його опускали, і кров,

що перед хвилею бурилась у ньому, кудись утекла, і немічне тіло дрожало смертельними судорогами. Завмер. Пробував повернутись, піднести голову, промовити — колода без життя.

Щось велике, Остре і тяжке поцілило скрань. Тепла теч сплила по лиці і стікала то у роззявлений рот, то на землю. Старий не жив. ; І

Молодий вхопив дівчину за руку і вибіг з шатра. Обтёр піт, що грубими каплями падав з чола, і завернув в противну сторону моря. Втікав від місця, де перед хвилею звів дві боротьби: програну і виграну.

Дощ сік. Вітер вив. Море ревіло ввіддалі.

Страшна ніч огортала землю.

Дівчина тулилась до грудей любого і йшла у чужий світ.